

SYLABUS**DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2024-2029***Rok akademicki 2024/2025***1.1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE**

Nazwa przedmiotu	Historia fizjoterapii
Kod przedmiotu*	
Nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Kolegium Nauk Medycznych
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Instytut Nauk o Zdrowiu
Kierunek studiów	Fizjoterapia
Poziom kształcenia	Jednolite studia magisterskie
Profil	Ogólnoakademicki
Forma studiów	Stacjonarne
Rok i semestr studiów	I rok, 1 semestr
Rodzaj przedmiotu	Nauki ogólne
Język wykładowy	Polski
Koordinator	dr Sławomir Jandziś
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	dr Sławomir Jandziś - wykład

* - *opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce***1.2. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS**

Semestr (nr)	Wykl.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Inne (GN)	Liczba pkt ECTS
1	15	-	-	-	-	-	-	10	1

1.3. Sposób realizacji zajęć zajęcia w formie tradycyjnej zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość**1.4. Forma zaliczenia przedmiotu (z toku) (egzamin, zaliczenie z oceną, zaliczenie bez oceny)****2. WYMAGANIA WSTĘPNE**

Wiedza z historii z zakresu szkoły średniej.
--

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE**3.1. Cele przedmiotu**

C1	Ukazanie rozwoju historii medycyny i kultury fizycznej i fizjoterapii na przestrzeni dziejów oraz drogi, jaką przebył człowiek do obecnego stanu wiedzy.
C2	Przedstawienie rozwoju fizjoterapii oraz leczenia uzdrowiskowego jego uwarunkowań ze szczególnym uwzględnieniem form prozdrowotnych i leczniczych ruchu w celu ułatwienia zrozumienia terażniejszości.

3.2 EFEKTY UCZENIA SIĘ DLA PRZEDMIOTU

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu	Odniesienie do efektów kierunkowych
EK_01	Zna i rozumie historię fizjoterapii oraz kierunki rozwoju nauczania zawodowego, a także międzynarodowe organizacje fizjoterapeutyczne i inne organizacje zrzeszające fizjoterapeutów	B.W20.

3.3 TREŚCI PROGRAMOWE

A. Problematyka wykładu

Treści merytoryczne
<p>Przedstawienie charakterystyki przedmiotu i realizowanych zagadnień oraz formy zaliczenia przedmiotu. Przedstawienie wymaganego piśmiennictwa podstawowego i uzupełniającego.</p> <p>Definicja historii medycyny i historii kultury fizycznej. Pojęcie źródła historycznego. Czynniki fizyczne wykorzystywane w leczeniu w starożytnych cywilizacjach (Chiny, Indie, Egipt, Grecja, Rzym) – analiza piśmiennictwa.</p>
<p>Rozwój elementów fizjoterapii w epoce Odrodzenia i Oświecenia w Polsce i na świecie. Działalność W. Oczko, S. Petrycego, J. Śniadeckiego, A. Paré. Powstanie współczesnych systemów gimnastycznych w Europie – analiza piśmiennictwa.</p>
<p>Rozwój fizjoterapii w XIX wieku. Powstanie szwedzkiego systemu gimnastycznego Lingów i metody mechanoterapii Gustawa Zandera. Rozwój wodolecznictwa i uzdrowisk w Europie jako czynnik rozwoju rehabilitacji fizjoterapii. Powstanie zakładów gimnastycznych na ziemiach polskich – analiza piśmiennictwa.</p>
<p>Rozwój rehabilitacji w okresie międzywojennym. Ośrodek poznański (działalność Kliniki Ortopedycznej UP i Studium WF UP; wybitne postaci: I. Wierzejewski, F. Raszeja, W. Dega, E. Piasecki). Ośrodek warszawski (A. Wojciechowski, E. Reicher, E. Lewicka). Działalność ośrodków krakowskiego i lwowskiego – analiza piśmiennictwa.</p>
<p>Czynniki wpływające na rozwój rehabilitacji po II wojnie światowej. Powstanie pierwszych ośrodków rehabilitacji w Polsce. Uwarunkowania prawne rozwoju rehabilitacji. Poznań kolebką rehabilitacji w Polsce. Szkolenie kadr – analiza piśmiennictwa.</p>
<p>Powstanie pierwszych ośrodków kompleksowej rehabilitacji (Instytut Ortopedii i Rehabilitacji w Poznaniu, STOCER w Konstancinie, Śląskie Centrum Rehabilitacji w Reptach. Polska Szkoła Rehabilitacji. Działalność naukowa w zakresie rehabilitacji (PAN, Kliniki AM, Wydziały rehabilitacji AWF) – analiza piśmiennictwa.</p>
<p>Rozwój rehabilitacji w poszczególnych dyscyplinach medycznych. Sport osób niepełnosprawnych. Wkład indywidualnych osób w rozwój rehabilitacji w Polsce. Działalność towarzystw społeczno-naukowych, krajowych i międzynarodowych, mających znaczenie na rozwój fizjoterapii. Wkład Polskiego Towarzystwa Walki z Kalectwem oraz innych instytucji w zwiększenie dostępności środowiska życia, w tym likwidacji barier architektonicznych i umożliwienie podjęcia pracy przez osoby niepełnosprawne w Polsce – analiza piśmiennictwa.</p>
<p>Zaliczenie przedmiotu.</p>

3.4 METODY DYDAKTYCZNE

Wykład: wykład z prezentacją multimedialną.

Praca własna studenta: praca z książką, poznanie artykułów historycznych w czasopismach naukowych.

4 METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw, ...)
EK_01	Test zaliczeniowy	W.

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

<p>Wykład: Ocena wiedzy: (EK_01) Warunki uzyskania zaliczenia:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Obecność na wykładach. 2. Test zaliczeniowy, pisemny: <p>5.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 93–100 % 4.5 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 85–92 % 4.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 77–84 % 3.5 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 69–76 % 3.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 60–68 % 2.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia poniżej 60 %</p> <p style="text-align: center;"><i>Ocenę pozytywną z przedmiotu można otrzymać wyłącznie pod warunkiem uzyskania pozytywnej oceny za każdy z ustanowionych efektów uczenia się.</i></p> <p style="text-align: center;"><i>Istnieje możliwość zmiany formy zajęć oraz zaliczeń: kontaktowa / zdalna / hybrydowa zależnie od bieżącej sytuacji epidemicznej i po uzyskaniu zgody kierownika kierunku.</i></p>

5. Całkowity nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia założonych efektów w godzinach oraz punktach ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe wynikające z harmonogramu studiów	15
Inne z udziałem nauczyciela akademickiego (udział w konsultacjach, egzaminie)	2
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta (przygotowanie do zajęć, egzaminu, napisanie referatu itp.)	8
SUMA GODZIN	25
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	1

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

Wymiar godzinowy	-
Zasady i formy odbywania praktyk	-

7. LITERATURA

Literatura podstawowa:

1. **Jandziś S.**, Migała M.: Rys historyczny rozwoju rehabilitacji w Polsce i na świecie. Opole 2015.
2. **Jandziś S.**, Kiljański M., Migała M.: Historia polskiej fizjoterapii. Opole 2013.
3. **Jandziś S.**, Kwolek A.: Rozwój Rehabilitacji w wybranych specjalnościach medycznych w Polsce. Rzeszów 2014.
4. **Jandziś S.:** Z dziejów rehabilitacji medycznej i sportu osób niepełnosprawnych w Polsce (1944 – 1989). Rzeszów 2014.
5. Migała M.: Wybrane zagadnienia z historii rehabilitacji i fizjoterapii. Opole 2004.
6. Orzech J.: Rozwój koncepcji, technik i metod fizjoterapii. Tarnów 2001.

Literatura uzupełniająca:

1. Kiwerski J., Kwolek A., Śliwiński Z., Woźniewski M.,: Rehabilitacja Polska 1945 – 2009. Wrocław 2009.
2. Lyons A.S, Petrucelli R.J. II, Ilustrowana historia medycyny. Warszawa 1996.
3. **Jandziś S.:** Antoni Gabryszewski prekursorem ortopedii i rehabilitacji w Polsce. Ortopedia Traumatologia Rehabilitacja, 2014; 5 (6), Vol. 16, 545–553.

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej